

Wat Harm Holman van NSC doet met het stikstofdossier kun je capitulatie noemen. Maar ook verraad

Posted on 21 juni 2025 by Arnout Jaspers

NSC verdient echt niet meer dan nul zetels bij de komende verkiezingen. Als er zoiets als historische rechtvaardigheid bestaat, wordt dit clubje procedurepolderaars heel snel bijgezet op het vergeetplankje waar TON nu staat. Trots op Nederland – dat weet al bijna niemand meer – was het verkiezingsvehikel van Rita Verdonk nadat ze in 2007, na hooglopende ruzie met Mark Rutte, uit de VVD was gestapt. TON heeft ooit 29 zetels gepeild, maar heeft nooit een Kamerzetel behaald en Verdonk stapte al snel daarna uit de politiek.

NSC heeft wel Kamerzetels gehaald, 20 stuks zelfs, maar achteraf moeten we constateren dat dit een grote, hoewel begrijpelijke, fout van de kiezer was. De kiezer bevond zich in goed gezelschap: het was ook een grote fout van Pieter Omtzigt om een eigen partij te beginnen. Als hij zich had aangesloten bij BBB, dan had die vrijwel alle NSC-stemmen erbij gekregen, en was BBB met 28 zetels in de Kamer de tweede partij geworden. Peilingen uit de tijd toen Omtzigt nog aan het

twijfelen was over het oprichten van een eigen partij, wezen daar ook op.

Zo kon het niet langer

Ik heb één keer persoonlijk contact gehad met Pieter, in 2021, toen hij mij om elf uur 's avonds belde op mijn mobieltje, terwijl ik nietsvermoedend thuis voor de tv zat. Hij had wat aan te merken op [een column die ik had geschreven over uit huis geplaatste toeslagenkinderen](#), en de ophef daarover waarvan hij mede de aanstichter was. Ik vond dat op zich prima, ik had op dat moment niks anders aan mijn hoofd, en we hadden een goed, inhoudelijk gesprek over die kwestie.

Vreemd vond ik wel, dat hij zich tegen mij toen al beklagde dat het werk hem boven het hoofd groeide. Ik weet niet letterlijk meer wat hij zei, maar het kwam er op neer dat het toch bizar was dat hij na elf uur 's avonds nog moest gaan bellen over zulke kwesties. Tja, dacht ik toen, jij belt mij, niet ik jou. Zet om 9 uur 's avonds je mobieltje uit, pak een glas wijn en een goed boek, of kijk met het verstand op nul een uurtje voetbal op tv, en ga dan lekker slapen. Morgen is er weer een dag.

We weten hoe het afgelopen is met Omtzigt: veel Hamlet-achtig getwijfel, afgewisseld met *burn-outs*, *time-outs*, emotionele uitbarstingen, chaos in zijn fractie, en nu definitief de politiek uit. Ik constateer dat zonder enig leedvermaak, het is een verlies voor de politiek, maar zo kon het echt niet langer.

Maar wat er dan van zo'n nieuw opgerichte partij overblijft zonder hun boegbeeld, is van een onovertroffen treurigheid. Het is Omtzigt blijkbaar van geen kant gelukt om getalenteerde bestuurders of politici met enige persoonlijkheid aan te trekken, of misschien zijn die juist buiten de selectie gehouden toen de partij heel snel moest worden opgebouwd.

Wat ik persoonlijk al een aanfluiting vond, was hoe klakkeloos NSC-minister van Buitenlandse Zaken Caspar Veldkamp aan het ICC-arrestatiebevel voor Benjamin Netanyahu zei te zullen voldoen. Je kunt een lang verhaal houden over hoe corrupt en politiek bevooroordeeld dat International Criminal Court geworden is, maar ook zonder dat zou een minister moeten beseffen dat regeringen altijd een afweging moeten maken met het landsbelang bij het uitvoeren van zulke bevelen. Ooit liep er een ICC-arrestatiebevel tegen Omar al-Bashir, president van Soedan, dat jarenlang door diverse regeringen genegeerd is.

Verder was er geen sprake van dat Netanyahu, midden in de Gaza-oorlog, eens gezellig op staatsbezoek zou komen in Nederland. Het is voor een politicus altijd een valkuil om in te gaan op hypothetische 'als-dan'-vragen. 'Dat zien we dan wel weer' zou de teneur van zijn of haar antwoord moeten zijn. Maar Veldkamp kon op die vraag van een handige journalist alleen maar als procedurefetisjist reageren: Nederland houdt zich aan het internationaal recht, dus we arresteren Netanyahu zodra hij zich hier vertoont. Te vrezen valt dat hij dacht hiermee in de geest van Omtzigt te handelen. De internationale repercussies vielen nog mee, alsof niemand Veldkamp serieus nam.

Capitulatie of verraad?

Het dieptepunt dat het onthoofde NSC deze week bereikte, was van een geheel andere orde; je weet niet of je dat capitulatie of verraad moet noemen.

Het inmiddels demissionaire kabinet Schoof had een paar bestaansredenen, waarvan 'stikstof' een van de belangrijkste was. Landbouwminister Femke Wiersma (BBB) achtte onlangs de tijd eindelijk rijp om in ieder geval de absurd strenge drempelwaarde voor vergunningsverlening van 0,005 mol (het beruchte 'vogelpoepje') op te trekken naar 1 mol. Nog steeds tientallen malen lager dan in Duitsland of Denemarken, maar dat zou al genoeg zijn om de meeste bouwprojecten van het stikstofslot af te halen, innovatie in de landbouw weer op gang te brengen en de PAS-melders te legaliseren.

Voornemens in die geest stonden ook al in het hoofdlijnenakkoord waar NSC als coalitiepartij voor getekend heeft.

Maar wat doen de procedurefetisjisten van NSC zodra puntje bij paaltje komt: ze achten het 'juridische risico' van de 1 mol te groot, en eisen bij monde van landbouwwoordvoerder Harm Holman nu dat Wiersma al haar plannen overboord zet en in gesprek gaat met MOB, het serieprocedeerapparaat van Johan Vollenbroek. Dat is namelijk de belichaming van [bovengenoemd juridisch risico](#).

MOB kondigde deze week aan tientallen rechtszaken te gaan opstarten om provincies te dwingen de natuurvergunningen van PAS-melders in te trekken. Maar Vollenbroek is de beroerdste niet: in de stijl van de maffiabaas die ook fluwelen handschoentjes aan kan trekken, stuurde hij een brief naar de minister waarin hij aanbood deze rechtszaken op te schorten tot 1 oktober, als aan drie bescheiden

verzoekjes werd voldaan:

- het optrekken van de drempelwaarde naar 1 mol moet van tafel (zodat hij na 1 oktober weer lekker door kan procederen);
- de staat moet het hoger beroep tegen [de stikstofzaak van Greenpeace intrekken](#);
- er moet een 'geborgd' stikstofreductieplan voor 2030 en 2035 komen. Vollenbroek biedt aan om de minister door zijn eigen deskundigen te laten helpen met het opstellen van zo'n plan.

'In gesprek'

Vollenbroek, in wezen een eenmansactiegroep zonder enig democratisch mandaat, denkt dus dat hij met juridische chantage het stikstofbeleid van de minister kan torpederen en er zijn eigen beleid voor in de plaats kan zetten. Hij noemde in een tweet BBB, een democratische partij met brede steun in de samenleving, 'een kankergezweel':

Tweet van Johan Vollenbroek. Bij zulke kleine aantallen is het onduidelijk of er echt een trend is. Wiersma claimde niet dat het aantal zelfdodingen onder boeren toenam, maar dat de juridische procedures van MOB en verstikkende regelgeving vanuit de overheid sommige boeren tot wanhoop drijft.

Maar Harm Holman van NSC vindt dat minister Wiersma met Vollenbroek en de milieubeweging 'in gesprek moet'. In gesprek. De eeuwige Pavlov-reflex van de aartspolderaar. Als we maar blijven praten, kunnen we blijven pretenderen dat we iets doen zonder dat er iets gebeurt. Die milieubeweging, ondertussen, wil maar één ding: alle moderne, intensieve landbouw het land uit. Daar bestaat een eufemisme voor: grondgebonden landbouw. Keuterboertjes die hun paar dieren voeden met de oogst van eigen land, nul export, en dan blijft er hopelijk nog wat voor de mensen in het land over. Maar dat maakt eigenlijk niet uit, want als we voedsel tekort komen importeren we dat gewoon. Je weet niet of je Holman de Neville Chamberlain of de Anton Mussert van de stikstof moet noemen.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!